

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

ग्रंथपालन आणि माहितीशास्त्र विशारद (B.Lib I. Sc.)

परीक्षा : डिसेंबर - २०२५

सत्र - २

विषय : प्रलेखन आणि माहितीशास्त्र (BL-23-221/BL-24-221)

दिनांक : ९/१२/२०२५

गुण : १००

वेळ : दु. २.०० ते दु. ५.००

सूचना: १) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

प्र.१ योग्य पर्याय निवडा	(१०)
१. CAS चे पूर्णरूप ?	
अ) केमिकल अ‍ॅब्सट्रॅक्ट सर्व्हिस	ब) कॉम्प्युटर अल्जेब्रा सिस्टिम
क) करंट अवेरनेस सर्व्हिस	ड) सेंट्रल ऑथिन्टीकेशन सर्व्हिस
२. शास्त्रीय लेखांचे सार_----- या नियतकालिकामध्ये प्रकाशित केले जाते.	
अ) इंडियन सायन्स अ‍ॅब्सट्रॅक्ट	ब) इन्सडॉक
क) डेसिडॉक	ड) यापैकी नाही
३. रंगनाथन यांच्या वर्गीकरणानुसार फोटोग्राफ कशाच्या अंतर्गत येतो ?	
अ) पारंपारिक	ब) नवपरिचित
क) अपारंपारिक	ड) मेटा डॉक्युमेंट
४. निर्देशन सेवा आणि सार सेवा कोणत्या स्त्रोत येतात ?	
अ) प्राथमिक साधन	ब) द्वितीयक साधन
क) तृतीयक साधन	ड) यांत्रिक साधन
५. SDI चा अर्थ आहे -----	
अ) सिलेक्टिव्ह डेसिमनेशन ऑफ इन्फॉर्मेशन	ब) सिलेक्टिव्ह डेव्हलपर्स ऑफ इन्फॉर्मेशन
क) सिलेक्टिव्ह डेसिमनेशन ऑफ इंडेक्सिंग	ड) सायन्स डेव्हलपमेंट ऑफ इंडिया
६. १९४८ मध्ये एस सी . ब्रॅडफोर्ड यांनी ----- नावाचा ग्रंथ लिहिला .	
अ) प्रलेख	ब) डॉक्युमेटेशन
क) निर्देश	ड) सायन्स अ‍ॅब्सट्रॅक्ट
७. खालीलपैकी कोणता द्वितीयक स्त्रोत नाही ?	
अ) निर्देशन सेवा	ब) सार
क) संदर्भ ग्रंथ	ड) प्रबंध
८. पेटंट कोणत्या माहिती साधनात येते ?	
अ) प्राथमिक	ब) द्वितीयक
क) तृतीयक	ड) यापैकी नाही
९. भाषातरांची भाषा ----- असावी.	
अ) वर्णनात्मक व सरळ	ब) कठीण वर्णनात्मक
क) सरळ व सोपी	ड) अवघड

१०. निवडक माहिती प्रसारण सेवा ही ----- चालणारी सेवा आहे.

अ) निवडक

ब) निरंतर

क) प्रचलित

ड) संदर्भ

प्र.२ थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही २)

(३०)

१. भाषांतराचे प्रकार सांगा ?
२. उपयोजकांचे माहिती मागणीचे दृष्टिकोन स्पष्ट करा ?
३. प्रलेखन म्हणजे काय ? प्रलेखनाची गरज व कार्य सांगा ?

प्र.३ सविस्तर उत्तरे लिहा (कोणतेही २)

(४०)

१. निवडक माहितीचे प्रसारण व त्याचे सेवेतील टप्पे आकृतीसह स्पष्ट करा ?
२. निर्देशनावर सविस्तर माहिती द्या ?
३. प्रतिरूप लेखन सेवा स्पष्ट करा ?

प्र.४ टिपा लिहा (कोणत्याही २)

(२०)

१. माहिती प्रवाहातील अडथळे
२. निवडक माहिती प्रसारण सेवा
३. डेसिडॉक

English Translation

Documentation & Information Science (BL24-221/BL-23-221/BL31-221)

Q. 1 Choose the correct option

(10)

1. Full form of CAS?
 - a) Chemical Abstracts service
 - b) Computer Algebra System
 - c) Current Awareness Service
 - d) Central Authentication Service
2. Abstracts of scientific articles are published in the journal _____.
 - a) Indian Science Abstract
 - b) INSDOC
 - c) DESIDOC
 - d) None of these
3. According to Ranganathan's classification, under what does a photograph fall?
 - a) Traditional
 - b) New
 - c) Non-traditional
 - d) Meta Document
4. What are the sources of guidance services and essence services?
 - a) Primary Source
 - b) Secondary Source
 - c) Tertiary Source
 - d) Meta Document
5. SDI stands for _____.
 - a) selective Dissemination of Information
 - b) Selective Developer of Information
 - c) Selective Dissemination of Indexing
 - d) Science Development of India
6. In 1948, S. C. Brandford wrote a book called _____.
 - a) Document
 - b) Documentation
 - c) Index
 - d) Science Abstract
7. Which of the following is not a secondary source?
 - a) Indexing service
 - b) Abstract
 - c) Reference Book
 - d) Thesis
8. In which information medium does a patent come?
 - a) Primary
 - b) Secondary
 - c) Tertiary
 - d) None of these
9. The language of Translation should be _____.
 - a) Descriptive and simple
 - b) Difficult descriptive
 - c) Simple and easy
 - d) Difficult

